

**Hrvatska agencija za poštu i
elektroničke komunikacije
Jurišićeva 13
10 000 Zagreb**

Fax: +385 (0)1 4920 227

Zagreb, 19.06.2012. godine

**PREDMET: Javna rasprava za prikupljanje prijedloga izmjena Standardne ponude
Hrvatskog telekoma d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji**

Poštovani,

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM) je na prijedlog HT-a pokrenula postupak izmjene Standardne ponude te objavila javni poziv svim zainteresiranim stranama da dostave svoje prijedloge izmjena. U nastavku Amis Telekom d.o.o. (dalje u tekstu: AT) iznosi svoje prijedloge, primjedbe i komentare na predmetnu javnu raspravu.

Nastavno na 1. dio: Prijedlog izmjena vezanih uz uvođenje nezavisnog FTTN čvora

Prvotno bismo istaknuli kako smo mišljenja da definiranje načina skraćivanja lokalne petlje za sobom povlači nužnu definiciju prijelaznih rješenja koja se navode u prijedlogu, a time nužne izmjene Standardne ponude za međupovezivanje kao i Standardne ponude za veleprodajni širokopojasni pristup, a koje standardne ponude će biti predmetom izmjena po završetku Analize tržišta.

Naime, HT u svojem tekstu prijedloga izmjena višestruko koristi termin „migracija“ i „ADSL/VDSL pristup“, a u potpunosti propušta definirati koje uvjete na bitstream pristupu planira ponuditi u slučaju migracije. Predložena rješenja temeljena na FTTN arhitekturi povlače potrebu planiranja novih investicija, a što nije moguće djelotvorno provesti bez nužnih uvjeta i iznosa naknada koje će proizaći iz novih standardnih ponuda. Odnosno, bez prethodnog znanja o uvjetima i naknadama koje se primjenjuju temeljem bitstream ponude, nije moguće planirati na kojim čvorovima, koji su predmet skraćivanja petlje, je djelotvorno ulagati nova sredstva.

Dosadašnja iskustva pokazuju da trenutna veleprodajna usluga širokopojasnog pristupa nije usporediva s uslugom izdvojene lokalne petlje, osobito što se tiče garancije razine kakvoće usluge, operativnih procesa realizacije pojedinačnih priključaka, nedostataka pravovremenih i točnih informacija o raspoloživim kapacitetima i sl. Stoga, predloženo prijelazno rješenje koje uključuje migraciju na bitstream pristup, a s trenutno važećim uvjetima, ni u kojem slučaju nije prihvatljivo.

Također, FTTN koncept ni u kojem slučaju ne možemo smatrati prihvatljivim rješenjem iz razloga što takvo rješenje u potpunosti predviđa prekid bakrenih kabela zahvaćenog područja prema centralnim lokacijama, što znači da se operatoru korisniku oduzima već stečeno pravo na uslugu izdvojene lokalne petlje na zahvaćenom području. Jedini način na koji operator korisnik može zadržati pristup postojećim korisnicima, zadržavajući pritom ostvarenu nisku razinu pristupa koja donekle omogućava djelotvorniji povrat ulaganja, jest ponovno ulaganje u novu lokaciju. Također, ulaganje u novu lokaciju,

a zbog relativno malog dostupnog broja novih krajnjih korisnika, postaje znatno više po pojedinačnom korisniku, što dovodi u pitanje načelo djelotvornog ulaganja. Također, HT se svojim prijedlogom uopće nije dotaknuo pitanja prijenosnog kabela odnosno postojanja slobodnog prostora u kabelskoj kanalizaciji do novog čvora te moguće alternative kao npr. dugoročnog najma svjetlovodnih niti srazmjerno investiciji koju bi operator korisnik podnio prilikom samostalnog realiziranja svjetlovodnog kabela.

Ističemo da je prije izmjene Standardne ponude u dijelu koji se tiče uvođenja nezavisnih čvorova nužno definirati transparentna pravila kojima se određuje koji dijelovi mreže su kandidati za skraćivanje petlje, a ta pravila moraju biti detaljna i potvrđena pilot-projektom, te usaglašena sa svim operatorima korisnicima Standardne ponude.

Slijedom navedenog, predlažemo da se predložene izmjene koje se odnose na uvođenje novih nezavisnih čvorova odbace. Tek po završetku procesa analiza tržišta, te identificiranja potrebnih izmjena svih ostalih vezanih standardnih ponuda, a uzimajući u obzir rezultate pilot-projekta i usuglašavanje operatora korisnika može se ponoviti postupak izmjene Standardne ponude i javna rasprava.

Nastavno na 2. dio: Prijedlog ostalih izmjena

Ad III.)

Ne slažemo se s predloženom izmjenom u odnosu na povećanje cijene priključenja s odlaskom kod krajnjeg korisnika, obzirom da ne postoje transparentna pravila kada je točno potreban izlazak tehničara kod krajnjeg korisnika, kao i obzirom na termin kojeg HT koristi u prijedlogu, a odnosi se na „pravila spektralne kompatibilnosti“. Pozivamo HT da u okviru javne rasprave dostavi transparentna pravila, te pojašnjenje vezano uz „pravila spektralne kompatibilnosti“.

Nadalje, predlažemo ukidanje naknade za otkazivanje i isključenje odnosno u slučajevima kada HT ne isključuje krajnjeg korisnika već krajnji korisnik odlazi novom operatoru korisniku, tada HT ima pravo naplatiti samo naknadu za uključanje novom operatoru korisniku. Navedeno temeljimo na činjenici da HT obavlja iste zadatke na glavnom razdjelniku i ostalim sustavim kod smjera izdvajanja HT->operator korisnik kao i u slučaju operator korisnik -> novi operator korisnik, obzirom da smatramo kako bi bilo apsolutno nelogično da HT prvo vraća izdvojenu petlju na prvotnu poziciju svojeg razdjelnika, a zatim izdvaja na poziciju novog operatora korisnika.

Ad IV)

Mišljenja smo da je prijedlog potrebno odbaciti obzirom da se temelji na iznosima inicijalnih licitacija iz javnih natječaja, a ne na stvarno ugovorenim iznosima, stoga je ovakav prijedlog u potpunosti neutemeljen. Također, iz prijedloga nije vidljivo kakav tip prostora je uzet prilikom kalkulacije jer je sigurno kako se mora razlikovati iznos mjesečnog najma za uredski tip prostora i kolokacijski prostor, kao i ostali uvjeti koji su moguće uključeni u najam, kao što su čišćenje prostora, parkirno/garažno mjesto i sl.

Ad VI.)

Smatramo navedeni prijedlog HT-a neutemeljenim te ga stoga treba odbaciti budući da se temelji na „zadacima“ koje HT sigurno ne obavlja u takvoj mjeri da bi bitno utjecali, kao što je izlazak djelatnika T-Com-a na teren, a ponekad i mjerenja u kojem koraku se zaključi da se zahtjev mora odbiti radi „nedovoljne kvalitete“. A što se tiče odbijanja zbog grešaka u programskoj podršci, mišljenja smo kako se u tom slučaju, a što je i pravilo u telekom industriji, treba ispraviti i/ili nadograditi programska podrška, a ne povećavati stopa tolerancije.

Ad VII.)

Prijedlog odbaciti u potpunosti obzirom da HT-u daje veliku mogućnost da manipulacijom svojih dostupnih resursa utječe na prihvaćanje, odbijanje i provođenje planova operatora korisnika. Predloženo bi značilo da u slučaju da HT odluči smanjiti broj zaposlenih u procesu izdvajanja lokalne petlje, HT ima pravo operatoru korisniku odbiti ili tražiti smanjenje planova jer HT nema dostupnih resursa! Na ovaj način HT bi imao još jednu „legalnu“ metodu kojom bi direktno utjecao na usporavanje liberalizacije tržišta, a time i ograničavao tržišno natjecanje.

S poštovanjem,

Amis Telekom d.o.o.

**Hrvatska agencija za poštu i
elektroničke komunikacije
Jurišićeva 13
10 000 Zagreb**

Fax: +385 (0)1 4920 227

Zagreb, 19.06.2012. godine

**PREDMET: Javna rasprava za prikupljanje prijedloga izmjena Standardne ponude
Hrvatskog telekoma d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji**

Poštovani,

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (HAKOM) je na prijedlog HT-a pokrenula postupak izmjene Standardne ponude te objavila javni poziv svim zainteresiranim stranama da dostave svoje prijedloge izmjena. U nastavku Amis Telekom d.o.o. (dalje u tekstu: AT) iznosi svoje prijedloge, primjedbe i komentare na predmetnu javnu raspravu.

Nastavno na 1. dio: Prijedlog izmjena vezanih uz uvođenje nezavisnog FTTN čvora

Prvotno bismo istaknuli kako smo mišljenja da definiranje načina skraćivanja lokalne petlje za sobom povlači nužnu definiciju prijelaznih rješenja koja se navode u prijedlogu, a time nužne izmjene Standardne ponude za međupovezivanje kao i Standardne ponude za veleprodajni širokopojasni pristup, a koje standardne ponude će biti predmetom izmjena po završetku Analize tržišta.

Naime, HT u svojem tekstu prijedloga izmjena višestruko koristi termin „migracija“ i „ADSL/VDSL pristup“, a u potpunosti propušta definirati koje uvjete na bitstream pristupu planira ponuditi u slučaju migracije. Predložena rješenja temeljena na FTTN arhitekturi povlače potrebu planiranja novih investicija, a što nije moguće djelotvorno provesti bez nužnih uvjeta i iznosa naknada koje će proizaći iz novih standardnih ponuda. Odnosno, bez prethodnog znanja o uvjetima i naknadama koje se primjenjuju temeljem bitstream ponude, nije moguće planirati na kojim čvorovima, koji su predmet skraćivanja petlje, je djelotvorno ulagati nova sredstva.

Dosadašnja iskustva pokazuju da trenutna veleprodajna usluga širokopojasnog pristupa nije usporediva s uslugom izdvojene lokalne petlje, osobito što se tiče garancije razine kakvoće usluge, operativnih procesa realizacije pojedinačnih priključaka, nedostataka pravovremenih i točnih informacija o raspoloživim kapacitetima i sl. Stoga, predloženo prijelazno rješenje koje uključuje migraciju na bitstream pristup, a s trenutno važećim uvjetima, ni u kojem slučaju nije prihvatljivo.

Također, FTTN koncept ni u kojem slučaju ne možemo smatrati prihvatljivim rješenjem iz razloga što takvo rješenje u potpunosti predviđa prekid bakrenih kabela zahvaćenog područja prema centralnim lokacijama, što znači da se operatoru korisniku oduzima već stečeno pravo na uslugu izdvojene lokalne petlje na zahvaćenom području. Jedini način na koji operator korisnik može zadržati pristup postojećim korisnicima, zadržavajući pritom ostvarenu nisku razinu pristupa koja donekle omogućava djelotvorniji povrat ulaganja, jest ponovno ulaganje u novu lokaciju. Također, ulaganje u novu lokaciju,

a zbog relativno malog dostupnog broja novih krajnjih korisnika, postaje znatno više po pojedinačnom korisniku, što dovodi u pitanje načelo djelotvornog ulaganja. Također, HT se svojim prijedlogom uopće nije dotaknuo pitanja prijenosnog kabela odnosno postojanja slobodnog prostora u kabelskoj kanalizaciji do novog čvora te moguće alternative kao npr. dugoročnog najma svjetlovodnih niti srazmjerno investiciji koju bi operator korisnik podnio prilikom samostalnog realiziranja svjetlovodnog kabela.

Ističemo da je prije izmjene Standardne ponude u dijelu koji se tiče uvođenja nezavisnih čvorova nužno definirati transparentna pravila kojima se određuje koji dijelovi mreže su kandidati za skraćivanje petlje, a ta pravila moraju biti detaljna i potvrđena pilot-projektom, te usaglašena sa svim operatorima korisnicima Standardne ponude.

Slijedom navedenog, predlažemo da se predložene izmjene koje se odnose na uvođenje novih nezavisnih čvorova odbace. Tek po završetku procesa analiza tržišta, te identificiranja potrebnih izmjena svih ostalih vezanih standardnih ponuda, a uzimajući u obzir rezultate pilot-projekta i usuglašavanje operatora korisnika može se ponoviti postupak izmjene Standardne ponude i javna rasprava.

Nastavno na 2. dio: Prijedlog ostalih izmjena

Ad III.)

Ne slažemo se s predloženom izmjenom u odnosu na povećanje cijene priključenja s odlaskom kod krajnjeg korisnika, obzirom da ne postoje transparentna pravila kada je točno potreban izlazak tehničara kod krajnjeg korisnika, kao i obzirom na termin kojeg HT koristi u prijedlogu, a odnosi se na „pravila spektralne kompatibilnosti“. Pozivamo HT da u okviru javne rasprave dostavi transparentna pravila, te pojašnjenje vezano uz „pravila spektralne kompatibilnosti“.

Nadalje, predlažemo ukidanje naknade za otkazivanje i isključenje odnosno u slučajevima kada HT ne isključuje krajnjeg korisnika već krajnji korisnik odlazi novom operatoru korisniku, tada HT ima pravo naplatiti samo naknadu za uključanje novom operatoru korisniku. Navedeno temeljimo na činjenici da HT obavlja iste zadatke na glavnom razdjelniku i ostalim sustavim kod smjera izdvajanja HT->operator korisnik kao i u slučaju operator korisnik -> novi operator korisnik, obzirom da smatramo kako bi bilo apsolutno nelogično da HT prvo vraća izdvojenu petlju na prvotnu poziciju svojeg razdjelnika, a zatim izdvaja na poziciju novog operatora korisnika.

Ad IV)

Mišljenja smo da je prijedlog potrebno odbaciti obzirom da se temelji na iznosima inicijalnih licitacija iz javnih natječaja, a ne na stvarno ugovorenim iznosima, stoga je ovakav prijedlog u potpunosti neutemeljen. Također, iz prijedloga nije vidljivo kakav tip prostora je uzet prilikom kalkulacije jer je sigurno kako se mora razlikovati iznos mjesečnog najma za uredski tip prostora i kolokacijski prostor, kao i ostali uvjeti koji su moguće uključeni u najam, kao što su čišćenje prostora, parkirno/garažno mjesto i sl.

Ad VI.)

Smatramo navedeni prijedlog HT-a neutemeljenim te ga stoga treba odbaciti budući da se temelji na „zadacima“ koje HT sigurno ne obavlja u takvoj mjeri da bi bitno utjecali, kao što je izlazak djelatnika T-Com-a na teren, a ponekad i mjerenja u kojem koraku se zaključi da se zahtjev mora odbiti radi „nedovoljne kvalitete“. A što se tiče odbijanja zbog grešaka u programskoj podršci, mišljenja smo kako se u tom slučaju, a što je i pravilo u telekom industriji, treba ispraviti i/ili nadograditi programska podrška, a ne povećavati stopa tolerancije.

Ad VII.)

Prijedlog odbaciti u potpunosti obzirom da HT-u daje veliku mogućnost da manipulacijom svojih dostupnih resursa utječe na prihvaćanje, odbijanje i provođenje planova operatora korisnika. Predloženo bi značilo da u slučaju da HT odluči smanjiti broj zaposlenih u procesu izdvajanja lokalne petlje, HT ima pravo operatoru korisniku odbiti ili tražiti smanjenje planova jer HT nema dostupnih resursa! Na ovaj način HT bi imao još jednu „legalnu“ metodu kojom bi direktno utjecao na usporavanje liberalizacije tržišta, a time i ograničavao tržišno natjecanje.

S poštovanjem,

Amis Telekom d.o.o.